

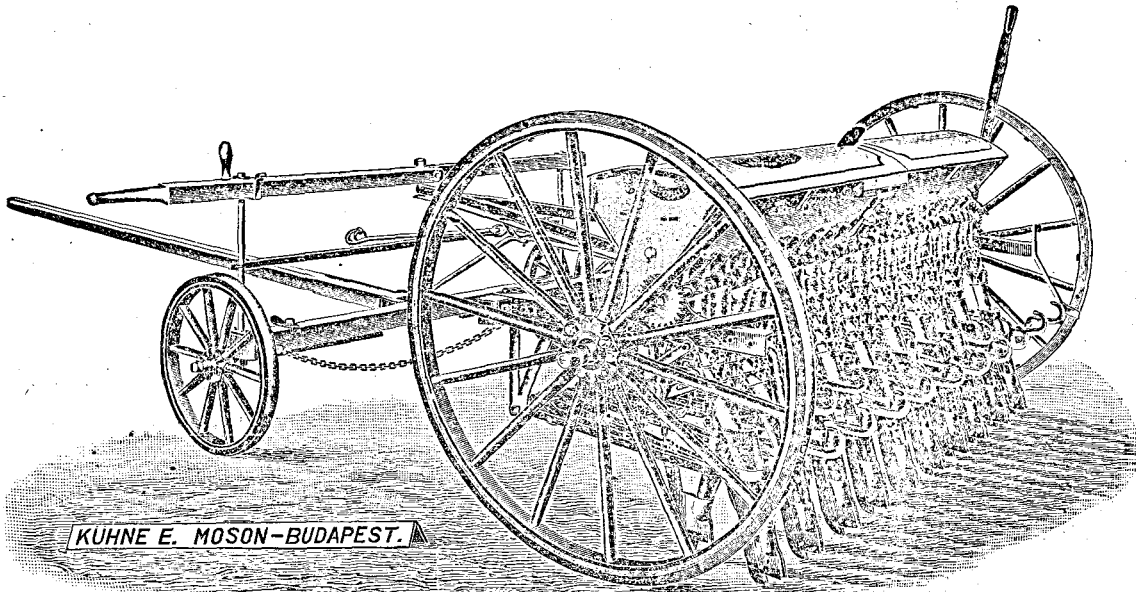
ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1907. Október 6.

40. SZÁM.

*Törökhyulajh
s. hiv.*

KUHNE E. MOSON-BUDAPEST.

AZ ŐSZI IDÉNYRE

mindennemű talajmivelőeszközöket:
„Bippart“ altalajekéket,
„Tornado“ kukoricaszár-
 tépőgépeket és egyéb takarmány-
 készítőgépeket

„Mosoni Drill“ sorvetőgépeket
 és mindennemű mezőgazdasági gépeket szállít:

KÜHNE E. gépgyára
 Mosonban.

Főraktár:

BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a.

1672

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.

Magánjárókat, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, ugy gőzmozgonyokhoz mint benzinlokomobilokhoz, Szalmakazalozókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonya-kiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

Őszi trágyázáshoz a

csillag

helyesen alkalmazva, minlegelőcsőbb foszforosavas munkákkal és áraján-

védjeggyel

den rővénynek legjobb és trágyája. — Kívánatra szaklaltalkészésegesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-út 49.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselelje.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!

Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

magabona-burgonya-faszén-gyapju-

ZSÁK

kazal-repcze-behordási-rostaalj-waggon-

PONYVA

szőlőkötöző fonal kg.-ja 40 fill., csomagoló vászon kg.-ja 70 fill., kötelek, zsák-zsinegek, lópokróczok. „HUNGÁRIA“ kettős kézi kévekötelek favéggel.

NAGEL ADOLF, zsák és ponyva-gyár és kölcsönintézet — Budapest, Arany János-u. 10. sz.

Sürgőnycim: NAGELA BUDAPEST.

1906

Vidéki telefon: 35-92

LOKOMOBILOK, GŐZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
 ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,
 TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÖEDÜNK ÁRVEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 28. sz. a. kaphatók.

Legujabb kitüntetések: 1902., 1903., 1904. és 1905. években 16 első díjjal, diszoklevéllel és ezüstéremmel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 28. szám.
 Régi házszám Gyár-utca 50.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!

Ajánlja teljes jótállás mellett

Benzinmotor és villamos benzinlocomobil cséplőkészleteit kettős tisztító szerkezettel.

Egyedül létező újdonság. Önműködő ellenőrző és biztosító szelep

Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tisztító cséplőkkel VI., Gyár-u. 28 sz. mindenkor üzemben láthatók.

1804 Ezen motorcséplőkészletek a legkitűnőbb sikerrel vannak működésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély), Gróf Mikos Kelemen úrnál, Magyarcsutva (Erdély), Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed és az ország több száz kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletre!

KÁLLAI LAJOS- féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitűnőbb bevételek, a magyar gazdaközönségnek.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, Gyár-u. 28. sz. a. kaphatók.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
 Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
 Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
 Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
 Hűtőtelepek és jéggyárak.
 Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
 Hidraulikus sajtók különböző nagyságban.
 Borsajtók és szőlőzúzó.

1475

Gőzeke bérszántás.

Egy Locomobil rendszerű gőzékém részére október 15-től kezdve

Bérszántást keresek

sima vagy 20 foknál nem meredekebb simaterületű oldalos helyen. Ekéimmal 25—30 centiméter mélységű szántást tudok végeztetni.

Ekém munkaközben a maros-ludasi állomás közelében, Maros-gecei birtokomon megtekinthető.

Bővebb felvilágosítással szolgálok: M.-Gecse,

1983

gr. Bethlen Sándor.

Okleveles gazda,

ki a gazdálkodás minden ágában jártas, 18 évi gyakorlattal önálló kezelőtiszti vagy hasonló állást keres mielőbbi belépésre.

A gazdaság jövedelmének fokozására esetleg 6000 (Hatezer) koronát állatokba befektetne.

1980

Cim:

A kiadóhivatalba.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,

Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,

Felsőszéplő, Fótér 9.

1729

Sárospatak,

Kossuth Lajos-u. 70.

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle 20 lóerejű gőzeke garniturájával tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kivánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak — évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, Országház.

1934

GŐZEKE-ACETYLENLÁMPÁK

A közelgő idényre tanácsos már most ajánlatért fordulni

1961

BÁRDI JÓZSEF Automobil-Részvénytársasághoz

BUDAPEST, VI., Mozsár-utca 9. szám. Fővárosi Orfeum mellett.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- A székely akció öt éve. 547
Sepsiszentgyörgyi székely kiállítás. 548

Egyleti élet:

- Az Erdélyi Gazdasági Egylet kolozsmegyei gazdasági szakosztályának intéző-bizottsági ülése. 550

Kormányintézkedések.

- Mintaszüret. 550

Egyes közlemények.

- Allatorvosok szakülése. 551
A komlópiacról. — Az új cselédtörvény. — Olesó halpiac Marosvásárhelyt. — Új kőszéntepek Hunyad megyében. — Szüret Felsőcsernátonban. — Óskori vasbánya-telep Kovásznán. — Nagykilódi mezőgazdasági bank r.-t. 552

Értesítések.

A székely akció öt éve.

(A székelyföldi miniszteri kirendeltség jelentéséből.)

1902-ben indult meg a székely akció. Azóta két ízben adtunk róla beszámolót, a mikből igen részletesen kiviláglott: mily eszközökkel és milyen módon igyekszünk a székelyföld mezőgazdaságát helyesebb irányba terelni és a székelyföldön kedvezőbb gazdasági és társadalmi viszonyokat létesíteni. Ez alkalommal tehát csak rámutatunk amaz adatokra, a mik ez akció öt évi munkásságát és e munkásság eredményeit feltüntetik.

Első feladatként az állott előttünk, hogy közös erővel közös célra dolgozni képes társadalmi szervezeteket létesítsünk a székely nép között. A falusi gazdakörökben és különféle szövetkezetekben véltük a társadalmi szervezkedés eme formáit megtalálni.

Sorrendszerűleg először a gazdaköri szervezkedést és az ezekben kifejlődött munkásságot kell ismertetnünk.

Öt év alatt a székely akció körébe vont vármegyékben 206 falusi gazdakört szerveztünk 10.971 taggal.

E falusi gazdaköröket mindenekelőtt arra használtuk fel, hogy alkalmat adjanak a soraikban tömörült falusi népet szóval, tanáccsal, tanítással, biztatással megközelíteni, megnyerni a tanuláshoz és a saját meg a közösség céljaira irányuló öntudatos munkálkodásnak. Ennélfogva mindenekelőtt előadásokat és megbeszéléseket tartottunk a falusi gazdakörökben mindama gazdasági és társadalmi dolgokról, amik közvetlenebbül érintik a falusi nép életviszonyait. Télen a gazdakörök helyiségeiben, nyáron kint a mezőn tartottuk e gazdaköri összejöveteleket és pedig télen mostanig 327 alkalommal 17.167 résztvevővel, nyáron pedig 37 alkalommal és 1060 résztvevővel. Ehhez járultak ama gazdaköri összejövetelek, a miket a gazdakörök vezetői rendeznek a gazdakörök tagjaival gazdasági előadásra, vitatkozásra s megbeszélésre egyes, a község gazdasági életét érintő konkrét dolgokat.

Tanulási célra szolgáltak ama gazdaköri kirándulások is, amelyek keretében Algyógyra, az ottani földmives-iskola kitü-

nően és főként az erdélyi viszonyokra nézve tanulságosan vezetett gazdaságába vittük el a székely falusi gazdakörök értelmesebb tagjait, hogy ott a látottakból maguk okuljanak s hazajövén a szerzett tanulságokról gazdatársaiknak egy legközelebbi gazdaköri gyűlésen beszámoljanak. Összesen 13 ilyen gazdaköri kirándulást szerveztünk 575 résztvevővel.

A gazdakörökbe tömörült székely nép között a gazdasági ismeretek terjesztésére és az egészséges szociális felfogás erősítésére a falusi népkönyvtárak terjesztésével is igyekeztünk befolyást gyakorolni. 1902-ben, mikor a székely akció megindult, 63 népkönyvtár volt, ma 222 van a székelyföldön, legnagyobb részük a gazdakörök kezelése és használata alatt.

A gazdakörök újabb békebiróságot létesítenek, hogy a falu tisztességes vénei békéltető szóval költséges perlekedés nélkül intézzék el a gazdaköri tagok vitás ügyeit.

Ámbár a gazdakörökben a falu népe nem szorosabb értelemben vett gazdasági, üzleti célra egyesül, egyes gazdakörök az ily természetű dolgokat is felkarolták. Főként a műtrágya és vetőmag tömeges beszerzését és közös használatu gazdasági gépek vásárlását kell ez irányban kiemelnünk.

Ezekből látható, hogy a székely falusi gazdakörök nem voltak üres, formális alakulatok, hanem a székely földmives népek igazán élő, munkálkodó szervezetei, a miket keresztül a gazdasági kultúra és a közcélra való együttműködés hajlama a székely népet is megközelíti. És a falusi gazdakörökből keletkeznek a székelyföldön is a társadalmi szervezkedés további alakulatai, a különböző szövetkezetek, a mikben már az egyesek erejének közvetlen gazdasági előnyökben is érvényesül.

Ezek között először említjük a hitel-szövetkezeteket. Keletkezésük legrégibb keletű s leginkább behálózók a székelyföld egyes vidékeit, mert még mielőtt a székely akció kezébe vette volna a székely falusi társadalom szervezését, akadtak a szövetkezeti eszmének apostolai, kik a székelyföldön is igyekeztek a hitelszövetkezeti

LÓHERE- és Luczernamagért

100 kilónkint 10 koronával
magasabb árt fizetek a napi árnál,
ha a kaszálás idején az illető területen aranka nincs.

Gazdák, kik legkevesebb 30 métermázsza magtermést várnak, sziveskedjenek erről lentjelzett céget értesíteni, mely tisztviselőinek egyikét azonnal elküldi és a herét lábán megtekinteti. A kiknek földjén még mutatkozik aranka, azok irtásuk minél gyorsabban, hiszen 100 kilónkint 10 korona bevételi többlet busásan megtéríti az irtási költséget.

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv. magkereskedése.

= BUDAPEST. =

1002

A föld jó megmunkálása a gazda jólétének alapja!

A legkiválóbb gyakorlati gazdák által vívmánynak nyilvánított

legujabb JURENÁK-féle ekék.

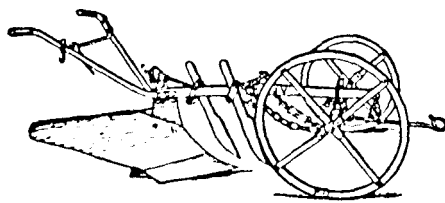
Elzárhatók, miáltal egyenlő mélységű szántás biztosítható. — Munkaközben is bármely fekvésű talajon pillanat alatt le vagy felállíthatók. — A két csoroszlyás-ekék munkaképessége kétszer annyi, mint más egy csoroszlyás ekéké.

— Járása oly biztos, hogy vezetni teljesen felesleges. — Nehéz vagy könnyű talajra egyaránt használható.

1006

Kizárólagos egyedélárusító: **MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE Budapest.**

A Sepsiszentgyörgyön tartandó Székely kiállítás alkalmával működésben fognak bemutatni.

intézményt meghonosítani. Hitelszövetkezetek szervezése körül tehát kevés dolga akadt a székely akciónak, legfennebb annyiban, hogy kezdeményezi és szervezi ott, ahol még szüksége mutatkozik s egyengeti az utját, hogy e hitelszövetkezetek a valódi értelemben vett és méltányos gazdasági hitelhez segítsék a szövetkezet ama tagjait, akik befektetéssel akarják gazdaságukat gyarapítani. Hogy miként történik ez az állatállomány gyarapításához szükséges tényezőanyag beszerzése körül, azt alább megfelelő helyen fogjuk érinteni. Az 1906. év végén volt a székely vármegyékben 163 hitelszövetkezet, működésük felölelte 534 község lakóit, volt 35.314 tagjuk 50.507 üzletrésszel, a melyek értéke 2,616.160 korona, ebből be volt fizetvő 1.770.200 korona; a betétek összege örvendetesen emelkedő irányzat mellett 2,276.500 korona, tartalékalapjuk pedig 386.900 korona. Viszonyítva az ország többi részeihez, nem lehet mondani, hogy a székelyföld hitelszövetkezetek tekintetében hátra marad.

A fogyasztási szövetkezetek alakítása már újabb keletű a székelyföldön s e téren a szövetkezeti élet fellendülése összeesik a székely akcióval. Nem mintha különösből igyekeztünk volna a fogyasztási szövetkezeteket terjeszteni, mert hiszen általában olyan kevés kifogás emelhető a székelyföldön a magánkereskedés ellen, hogy a székely akciónak nem volt oka rá és nem is lehetett hivatása azzal szemben mesterséges versenyt támasztani, de mert a fogyasztási szövetkezetek haszna oly közvetlenül és oly nyilvánvalóan érvényesül, hogy azok alakítására legkönnyebb a hajlandóságot felkelteni, illetve felkeltik azt a már működő fogyasztási szövetkezetek sikerei. A dolog természetében fekszik a fogyasztási szövetkezetek terjedése s mindennél világosabban bizonyítja, hogy ha egy intézménynek sikerült a népjólét fejlesztésére vezető utat megtalálnia, felülről jövő hatósági kényszerítgetés nélkül maga a nép fogja azt elsajátítani és megvalósítani. 1902-ben, mikor a székely akció megindult, volt a székelyföldön két fogyasztási szövetkezet 300 üzletrésszel s 18.020 korona forgalommal, 1906. végére pedig a fogyasztási szövetkezetek száma 61-re, az üzletrészek száma 16.029-re, e szövetkezetek évi forgalma pedig 1,309.113 koronára emelkedett.

A tejszövetkezetek elterjedése már teljesen a székely akció folyamánya. Azelőtt itt egyáltalán nem volt tejszövetkezet. A tejnek nem is volt rendes értékesítése. Kivévé a piacként szolgáló városokat s ezekkel szomszédos falvakat, a gazdaságokban nyert felesleget nem lehetett értékesíteni. 1903-ban kezdődött a székely akcióban a

a falusi tejszövetkezetek alakítása oly cézzal, hogy azok révén lehetőleg mindegyik elég jó áron lehessen a tejfelesleget értékesíteni és a tejértékesítéssel is fokozható legyen a székely gazdaságok jövedelme. Az eredmény e téren is kielégítő. Ez idő szerint 50 tejszövetkezet van megalakítva és 40 van tényleges működésben. Van ezeknek összesen 3771 tagja, feldolgoztak és értékesítettek eddig 4,949 544 liter tejet és ezért, valamint a mellékesen értékesített egyéb terményekért 967.681 koronát fizettek ki tagjaiknak. Nem nagy összeg, de figyelembe kell vennünk hogy e jövedelmet a székelyföld mezőgazdasága ezelőtt négy évvel még teljesen nélkülözte s hogy az eddig elért eredmény tulajdonképpen csak egy még most kezdődő fejlődés kiindulása. Ez a fejlődés előre látható, mert a tejelő nyugati fajta marhák tartása és tenyésztése most indult a székelyföldön s mind általánosabb lesz az igyekezet, jobb takarmányozással is emelni a tejhozamot s a marhatartás irányát a tejjgazdaságra átfordítani.

A hitel-, fogyasztási- és tejszövetkezetek mellett a székelyföldi állatbiztosító szövetkezeteket is meg kell említenünk. Ezek most alakulnak és pedig kölcsönösségi alapon, de oly kiegészítéssel, hogy az állományban 5%-on felül beállott károsodás esetén nem az érdekeltség kölcsönösen, hanem a magyar kölcsönös állatbiztosító társaság ad kártalanítást $\frac{1}{2}\%$ viszontbiztosítási díj ellenében. Az állatbiztosításnak ez előnyös és egyszerű formáját az állatbiztosító szövetkezetek révén most kezdjük itt meghonosítani. Ez idő szerint már 30 ilyen szövetkezet van megalakítva, de annyira csak a közel multban, hogy működésükről adatokkal még be nem számolhatunk.

A székely akció szövetkezeti téren kifejtett munkásságának ismertetésével kapcsolatban említjük meg, hogy a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetét (újabbán: Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezte) is sikerült megnyerni a székely akció munkatársául. E szövetkezet három fiókot állított fel a székelyföldön, a melyek révén a székelyföld eladó terményeinek értékesítését és gazdasági szükségleteinek beszerzését közvetíti. Főként a gyümölcs és lóheremag értékesítése terén, valamint a vetőmag és gazdasági gépek előnyös beszerzése terén tett a székely mezőgazdaságnak hasznos szolgálatot, a mennyiben két és fél év alatt székely kiscsajdák javára 601.895 korona értékű gyümölcsöt, vajat, tojást, lóheremagot és egyéb terményeket értékesített és 144.000 korona értékű gazdasági gépet hozott a székelyföldön forgalomba. E forgalom hatását azonban nem annak terjedelméből, hanem ama hatásból

kell megítélnünk, amit a Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezte a székely akcióval karöltve az itteni kereskedelemre gyakorolt. Egészséges versenyt támasztott a kereskedőknek, érvényesülésre hozta e félre-eső vidékeken is nagy forgalom árait, a nem mindig tisztességes eszközökkel dolgozó gépügynökök térfoglalását pedig érvényesen visszaszorította.

Sepsiszentgyörgyi székely kiállítás.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet, a Háromszékmezei Gazdabizottság, a Székelykirendeltség és a Székelytársaságok részéről kiküldött bizottságoknak hónapok óta folyó vállvetett munkásságának eredményeként, nagyméretben gazdag gyűjteményekkel, óriás látogatottsággal megszületett a sepsiszentgyörgyi székely kiállítás, melynek megnyitása Darányi miniszter jelenlétében szeptember hó 29-én volt, nagyszámu lelkes közönség részvételével.

A miniszter társaságában voltak Balogh Vilmos és Mezössy Béla államtitkárok, Kazy József miniszteri tanácsos, dr. Ferenczy Géza, dr. Fenyvesy Soma, Török Ferenc, dr. Nagy György, Brázay Zoltán, Kovácsi Albert, Szilassy Zoltán, Gyarmathy Dezső, Sümegi Vilmos, Bene István orsz. gyűl. képviselők, Ugron Akos udvarhelyi, Apáthi Péter nagyküklői, Kállai Ubul csiki, gróf Mikes Zsigmond brassói főispánok és dr. Jekel Frigyes Brassómege alispánja, Koós Mihály és Koós Jenő min. titkárok.

Az. E. G. E.-t báró Jósika Gábor alelnök képviselte.

Vasárnap szeptember hó 29-én délelőtt 10 órakor az állomáson a minisztert és fényes kíséretét a vármegye nevében Szentiványi Miklós alispán és a város nevében Gödri Ferenc polgármester fogadta.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter az üdvözlésre következőleg válaszolt:

Örömmel jöttem a Székelyföldre, hogy megjelenésemmel is tanusítsam azon őszinte ragaszkodást és meleg érdeklődést, melylyel az alkotmányos magyar kormány a Székelyföld és a székely nép iránt egyformán viselkedik. (Éljenés.) És nemcsak magam jöttem el, hanem eljöttek első és közvetlen munkatársaim, barátaim: az államtitkár urak, (Éljenés.) mintegy az én szűkebb családommal. Megjegyzem, hogy mind a hárman együtt még sehol sem voltunk, de ide, a székelyek közé azért jöttünk, hogy több szem többet lát, de eljöttünk azért is, hogy megmutassuk, miszerint egy szívvel, egy lelkes érdeklődéssel vagyunk az önök helyzete, az önök sorsa, az önök fejlődése iránt; mindannyian boldogok leszünk, ha felvirágzásuk érdekében bármit is tehetünk. Mg egyszer köszönöm szives fogadásukat.

Ezután a mintegy 100 kocsiból álló menet a Kossuth Lajos-utcai diadalkapu alatt elhaladva a Szabadságtéren levő kiállításhoz ért, ahol a rendezőbizottság élén br. Szentkereszty Béla elnök fogadta a minisztert, melyre következőleg válaszolt:

Tisztelt Uraim!

Örömmel jöttünk a Székely kiállítás megtekintésére.

A kiállítások olyanok az országban, mint a mérőföldmutató: megmutatják az utat, melyet megtettünk és megmutatják egyuttal az

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

ki báró Szentkasszty Béla rendezősegi elnöknek a sikerült kiállítás rendezéseért.

Ezután kíséretével szalonkocsijába szállt. A közönség lelkes éljenzése közben a vonat az állomásról kirobogott.

A „Székely Nép“ helyi lap október 2-iki számában így ír:

„Külön kell megemlékeznünk a kiállítás igazgatásáról, tevékeny rendezőiről. A kiállítási irodában már hetek óta lázas munkával fáradozott Tokaji László igazgató, Benkő Pál, Kiss Tibor, Kése Lajos, László Ferenc dr. sem időt sem áldozatot nem kímélve, csak hogy a kiállítás ügyét szolgálhassák. A mit ők rendeztek, az csakugyan rendezve is volt. Náluk nélkül az egész kiállítás termények és termékek összegyűjtött halmaza lett volna. Munkájukkal, fáradozásukkal a székelységnek teljes elismerésére erősen rászolgáltak.

Azért emlékezünk meg róluk hálás tisztelettel. Sajnáljuk, hogy az ő nehéz buzgó munkájuk sikerét a jury felületes tevékenysége rontotta.“

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet kolozsmegyei gazdasági szakosztályának intéző-bizottsági ülése.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet kolozsmegyei gazdasági szakosztálya intéző bizottsága 1907. évi szeptember hó 21-ik napján tartotta ülését.

Felen voltak: Elnök: Dózsa Endre cs. és kir. kamarás, alispán; Dr. Pavlik Sándor, Gruner Károly, Wolszky Győző. S. Kiis Ödön, Nagy Endre, Varga János, Jósa Samu, Szép Károly és Cséser Lajos mint a szakosztály előadója.

1. Elnök az ülést megnyitván, tudatja, hogy az eltávozott Éber Ernő s. titkár helyére Cséser Lajos gazdasági szaktanár választatott meg ideiglenesen. — Tudomásul szolgál.

2. Előadó felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét, annak hitelesítésére Dr. Pavlik Sándor és Kiis Ödön tagok küldetnek ki.

3. Előadó felolvassván a miniszter leiratát, melyben lelen évre a szakosztály költségeinek fedezésére 1000 koronát utal ki. — Öröndetes tudomásul szolgál. A szakosztály számadáshinak átvizsgálására Dr. Pavlik Sándor, Szász István és Dr. Seyfried Károly küldetnek ki.

4. Felolvastatik miniszter leirata, melynek kíséretében az 1907. évi XLIV. t. cikkben foglalt cselédtörvény népies ismertetése céljából kiadott füzeteket küld szétosztás okából. — Tudomásul szolgál.

5. A szőlőtälajok megvizsgálására vonatkozó miniszteri leirat olvastatik. — Tudomásul szolgál.

6. Ismertetik azon miniszteri leirat, mely értesít, hogy Nagypetri és Nagyalmás kolozsmegyei községeknak 2 havi időtartamra gyümölcs aszalókat kölcsönöz. — Öröndetes tudomásul szolgál.

7. Az 1894. XII. t. c. mezőgazdasági törvény novellálására vonatkozó javaslat megszüretését célzó miniszteri leirat ismertetik. —

Elnök tudomására hozza az ülésnek, hogy e tárgyban a törvényhatósági felterjesztés megtétezt.

8. Olvastatik a miniszteri leirat, melylyel a Tattersálban tartandó loárverés hirdetményét küldi meg. — Tudomásul szolgál s határoztatik, hogy a hirdetmény egy példánya az Erdélyi Gazdasági Egyletnél, egy pedig a vármegyeházán függesztendő ki.

9. A miniszter leküldi hazai gépgyáraink kiegészített névjegyzékét. — Tudomásul szolgál.

10. Az aranka-irfásának vándortanitásáról szóló miniszteri rendelet olvastatik fel. — Tudomásul szolgál.

Alispáni átiratok.

11. Előadó javasolja a legelőkezelési és rendtartási szabályoknak átvizsgálására egy bizottság kiküldését. — Ülés a véleményező bizottságba kiküldi Dr. Pavlik Sándor elnöklele alatt Szász István, Tanka Sándor, Wolszky Győző és Dr. Seyfried Károly tagokat.

12. Jász Nagy-Kun-Szolnok vármegyének a gazdasági érdekvépviselet tárgyabani átirata ismertetik. — Tudomásul szolgál.

13. Az állatszallítmányok vasuti viteldíjának mérsékléséről szóló miniszteri leirat másolata ismertetik. — Tudomásul szolgál.

14. Olvastatik a m. kir. állattenyésztési felügyelőség átirata, amely a megyében tartandó 5 állatdíjazást javasolja. — Szakosztály a tervezetet elfogadván, tudomásul veszi, hogy okt. hó 5-én Bonchidán, okt. hó 13-án Hidalmáson, okt. 17-én Nagysármáson, okt. 20-án Bánffyahunyadon és okt. 27-én Magyar-gorbón fognak állatkiállítást tartani.

15. Szászlóna és Teke községének kérése olvastatik, melyben a szakosztályba való fölvételüket kéri. — Öröndetes tudomásul szolgál.

16. Olvastatott a bonchidai járási kiállítás rendezőségének segély iránt beadott kérése. — Ülés kérelmező kiállítás rendezőségének 100 korona segélyt megszavaz.

17. Mezőörményes, Katona és Györgyfalva községekben létesítendő tejszövetkezetek mikéntje olvastatik fel. — Szakosztály pártolja a tejszövetkezetek alakítását és előzetes tárgyalásra mindhárom községbe Wolszky Győző kolozsmegyei szaktanárt küldi ki.

18. Tárgeztatott a hidalmási járási főszolgabírói hivatal beadványa alapján és előadó ismertetésével a hidalmási járásban ez őszén tartandó járási gyümölcskiállítás ügye, amilyen 1905. októberében Bánffyahunyadon volt. — Szakosztály elfogadja a javaslatot, annak kivitelével az elnökséget bizza meg, díjakra és költségekre pedig 200 koronát szavaz meg.

19. Olvastatik Jósa Samu nagypetrii körjegyző indítványa, hogy a hatáskörébe tartozó 3-4 szomszédos községben fel kellene karolni a népies varrottas szövést és annak szövetezeti uton való értékesítését. — Az indítvány pártolólág terjesztetik fel a kereskedelemügyi miniszterhez.

20. Tárgeztatik a válaszüti kosárfonó szövetezket beadványa, hogy a vármegye háziiparos községeiben készített cikkek központi értékesítésére vállalkozik. ha állami és szakosztályi támogatásban részesül. — Beható tárgyalás után szakosztály elfogadja a vállal-

kozást és a válaszüti beadványt pártolólág terjeszti fel a kereskedelemügyi miniszterhez.

21. Mult év őszén felmerült a gyapju feldolgozó telepek felállításának kérdése néhány gyapju termelő vármegyei községben. — Részletes megvitatás után úgy határoz a szakosztály, hogy miután ilyen tanfolyamok sok költségbe kerülnek, a drága gépeket külföldről kellene hozatni, s mert ezen ügy inkább az iparkamara hatáskörébe tartozik: tárgy felett napi-rendre tér.

22. Előadó jelentést tesz a mult évben tervezett kolozsmegyei kisgazdákkal a Barcaságon ez év júniusában tett gazdasági tanulmányutról, melyen tizenhárom vettek részt. — Tudomásul szolgál, Dr. Pavlik azon indítványával, hogy ilyen hasznos kirándulások a jövőben nagyobb méretekben történjenek.

23. Az intéző bizottságnak februáriusi ülésén tett kezdeményezésére a földmivelésügyi ministerium 400 korona államsegélyt utalt ki a vármegye szőlőtermelő vidékein kisgazdák által megkísérleendő új telepítések segélyezésére. — Többek hozzájárulása után az intéző-bizottság határozza, hogy Kőbölkut, Dédrádszéplak, Tancs és Oroszfája községek érdeklődése hivassék fel és az onnan jelentkező szőlőtelepítő gazdák részére szőlőoltványokat fog kiosztani.

24. Előadó jelentést tesz a lugosi sertés-törzsnak sertésvész következtében való pusztulásáról. — Tudomásul szolgál. A szakosztály egyelőre költség hiányában új kísérletet nem tesz.

25. Előadó felhatalmazást kér, hogy a következő télen is rendezhessen a szakosztály által még kérendő államsegélylyel a vármegye községeiben házi ipari tanfolyamokat és téli vándor előadásokat. — Indítvány elfogadtatik azzal a pótlással, hogy Szászlóna és Nagypetri községekben már a mult évben sikerrel rendezett fafaragó tanfolyamok megismételtesse-nak és ezek szervezésére Wolszky Győző szaktanár kéri fel, miszerint saját hatáskörében hatna oda, hogy nevezett községekben állandó téli műhelyek létesíttessenek államsegélylyel.

A nagypetrii műhely átalakítására 50 korona segélyt szavaz meg szakosztály.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

KORMÁNYINTEZKEDESEK.

Mintaszüreték. E tárgyban 49741/VIII.—2 szám alatt a földm. miniszter a következő értesítést küldött szét az illetékes szaktestületekhez:

„Az elpusztult régi szőlők legnagyobb részén a felújítás már csaknem befejezettnek mondható s e mellett olyan területeken is, a melyek azelőtt más mivelési ág alá tartoznak, nagy kiterjedésű új szőlők ültetettek. Ennek folytán hazánk bortermelése már legközelebb eléri s nemsokára meg is haladja azt a bor mennyiséget, amennyi a phylloxera fellépte előtti időben termelt. Most tehát a másik nagy feladat áll előttünk: gondoskodnunk kell arról,

„AGRÁRIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut társaság

resicai mezőgazdasági gépgyárának vezérügynöksége

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen téglyacélekefej.

Páncélcél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekéfej.

Porvédő kerekék.

Acél [] gerendely.

Sürgönycim: „Agraria“ Budapest. Rövidített levélcim: „Agraria“ Budapest. V., Váci ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzékét mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Ekegyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

utat, mely előttünk áll. Az igen tisztelt barátaimmal, az államtitkár urakkal (Éljenek!) azt hiszem, látni és tapasztalni fogjuk a Székelyföld haladását és fejlődését; azt hiszem és tapasztalni fogjuk a székely kirendeltség hazafias működésének eredményét.

Legyenek meggyőződve, miszerint a Székelyföld és a székely nép gazdasági érdekei iránt az egész kormány osztatlan érdeklődéssel viseltetik. (Éljenés.) Mi mindnyájan érezzük, hogy a székely népet és a Székelyföldet a magyar kormány, a magyar állam el nem hagyhatja. (Ugy van.) Szívemből kívánom, hogy e kiállítás ezen föld és ezen nép haladásnak és felvirágzásának újabb korszakának kezdetét jelentse.

A kiállítást ezennel megnyitottnak nyilvánítom. (Hosszantartó éljenés.)

Ezután megindult a kórséta a kiállításra, melyen a minisztert br. Szentkereszty Béla, gr. Mikes Zsigmond és Tokaji László igazgató kalauzolták. A brassómezei kiállításnál Jekel alispán kalauzolta. Az állatkiállításnál Lickl Károly kerületi állattenyésztési felügyelő magyarázott.

A Szabadságtérrel átment a miniszter és kísérete a Székely Mikó-Kollégium épületeiben elhelyezett székely néprajzi kiállításához, hol a női munka kiállításnál gróf Nemes Pólka és báró Szentkereszty Mariette kalauzolták a minisztert. Itt a kézdivásárhelyi árva-leányiskola és a helybeli női-ipar iskola kiállításai nyerték meg tetszését. Nagy Károly árvaházi igazgató és az ipariskola igazgatónőjét be is mutattatta magának. Azután a tornateremben lévő kiállítási tárgyakat tekintette meg, ezek közül az ásványvizek és székely daróckészítményeket méltatta figyelemre. És egy fazakasnak ott folytatott fazekas művészetét szemlélte.

Ezzel a kórséta véget ért és következett a bankett, melyen az első felköszöntőt Elekes Béla főispánéban mondotta ő felségére. Hiszi, hogy a nemzet és az uralkodóház egyetértésben fog munkálkodni hazánk boldogulásán.

A zenekar erre a himnuszot játszotta. Szentiványi Miklós alispán és Béli Tivadar földbirtokos Darányi minisztert éltették a székelység érdekében kifejtett munkásságáért.

Darányi Ignác miniszter emelkedett ezután szólásra és tartalmas hazafias beszébe válaszolt nemcsak a szónokoknak, hanem megszívlelendő szöveget intézett az egész székelységhez, — mondjuk — az egész ország népéhez.

Tisztelt Uraim! (Halljuk, halljuk!) Megvallom, nagyon vágytam ide jönni, hogy újra lássam a Székelyföldet és újra lássam azt a derék székely népet, mely e földet egy ezredév viszontagságai közt lakja és egy ezredév változásai közt megtudta tartani. Bizonytalan volt még az utolsó napokban is, hogy eljöhettek-e vagy sem és mondhatom, egy kő esett le szívemről, a midőn azon fontos tárgyalások, melyeket a kormány kebelében folytatunk, lehetővé tették, hogy eljöhessenek önökhöz. (Éljenés.)

Az alkotmányos miniszternek szerintem két kellekkel kell birnia. (Halljuk, halljuk.) Az egyik kellek az, hogy bármely percben kész legyen oda hagyni az állását. Az alkotmányos miniszter magát hivatalnoknak nem tekintheti. Az alkotmányos miniszter miniszteri állását nem foghatja fel mint kenyérkeresetet; barát és ellenfél egyaránt kell hogy érezze, hogy neki elvei vannak és ezen elvek mellett jó és rossz időben egyaránt megmarad. (Éljenés és taps.)

De kell, hogy egy más érzés is honol-

jon egy alkotmányos miniszterben és különösen a földmivelésügyi miniszterben. Az, hogy úgy dolgozzék, úgy működjék, úgy hivataloskodjék, mintha örökön örökké ott maradna; (Ugy van!) hogy vessen akkor is, mikor tudja vagy sejtí, hogy aratni nem fog többé; hogy gyümölcsfát ültessen egy más nemzedéknek, hogy a kopárokat befásítsa, bár tudja, hogy a százados fölgyeket más fogja fejsze alá venni.

Tisztelt Uraim! En azon szerencsés halandók közé tartozom, a kik éppen ebben a székely kérdésben nemcsak a vetésnél voltak jelen, hanem jelen vannak akkor is, a mikor már kezdődik talán az aratás; (Ugy van!) a mikor talán már látjuk, hogy fejlődik a székely ügy, a melyet megindítottunk; mikor talán reménység biztat bennünket, hogy ennek az ügynek diadalát is meg fogjuk érni. Hát tisztelt uraim, jól mondta az egyik igen tisztelt szónok (mind a kettőtől nagyon hálásan veszem a kitüntető szavakat), hogy a magyar nemzetnek nem lesznek mostoha gyermekei. És én hozzáteszem, hogy ha egy családban több gyermek van, szeretni egyenlően kell őket, de istápolni és támogatni, becézni azt kell, a mely leggyengébb. (Éljenés és taps.)

A székelyek egy ezredév óta, mint önkéntes határőrök védbástyáját képezték a magyar fajnak, a magyar állameszmének. Ezt a magyar nemzet nem szabad, hogy valaha elfelejtse, (Ugy van!) mert ha elfelejtene, akkor saját életének biztosítékait gyengíti.

Tisztelt Uraim! Legyenek meggyőződve, hogy úgy én, valamint az én tisztelt munkatársaim és barátaim, a jelenlevő államtitkár urak mindig szívünkön fogjuk viselni a székelyek sorsát.

Tisztelt Uraim! Én azt hiszem, hogy ha nem veszítjük el kitartásunkat, szívósságunkat, a jövőbe vetett reménységünket, hogyha karöltve haladunk: jobb napokat fogunk megérni. Hanem talán egy feltétele mégis van a fejlődésnek, emelkedésnek, melyet külön ki kell emelnem. A Megváltó, mikor tanítványaihoz szólt, azt mondta: „A miként ti szerettek egymást, azonképp szerettek engemet is.“ A magyar nemzet mikor ide néz Erdély felé, azt kiáltja önöknek: „Önök úgy szeretik az egységes magyar hazát, ezt a politikai magyar nemzetet, a mint ezen exponált ponton, itt a Királyhágón tul összefognak, egyet értenek a magyar nemzeti állam építésére.“ Én azt hiszem, hogyha félreteszünk mindent, a mi egymástól elválaszt és csak azt keressük, a mi bennünket egyesít, ha mindnyájan összefogunk, hogy építsünk, hogy dolgozzunk és hogy megtartsuk azt a magyar földet, melyet apáink szereztek s ha gyermekeinknek azt vessük szívükbe, miszerint igaz hazafi csak az lehet, a ki megtud élni a magából, megtud élni a kevésből, a ki megtudja tartani a maga földjét, ha ezt beleverjük gyermekeinkbe és ezen érzés átszáll nemzedékről nemzedékre és aztán gondolunk arra, hogy karöltve nagygyá, hatalmassá, gazdaggá tegyük ezt a hazát: akkor remélhetjük, hogy álmaink megfognak valósulni.

És most engedjék meg, hogy én, a ki önök közé a gróf Kun Kocsárd sirjától jöttem, onnan hoztam magammal az ihletet, engedjék meg, hogy poharamat a Székelyföld, a székely nép jövőjére, boldogulására emeljem! (Szünni nem akaró éljenés.)

Körülbelül délután fél négy órakor, a bankett után a vármegyeházán következett a tisztelgés. A vármegyeház nagytermében gyűlt össze minden batóság testület, hivatal, hogy a miniszter előtt tisztelegjen. Zajos éljenés fogadta a terembe lépő minisztert, a

kit Ugron Ákos udvarhelymegyei főispán üdvözölt. Lelkes, szép beszédében elmondta, hogy a székelység Erdély ősrégi népe, a mely ha elesett, akkor helyét, szerepét, senki pótolni nem tudja. Az ország és a kormány méltányolva ezt, sokat tett a székelység javára és eredményével. Kéri a miniszter további jóindulatát, hogy a székelység itthon, a régi földön megtalálhassa a maga boldogulását.

A zajos éljenéssel fogadott, igazán lelkes beszéd után Darányi nagy jóindulattal tanuskodó beszédet mondott. Beszédének legfontosabb része az volt, hogy a tapasztalatokon felbuzdulva, a székely akciót ki fogja terjeszteni.

Meggyőződése szerint a székelységet nem mesterséges eszközökkel, nem alamizsnával kell segíteni, hanem a boldogulás feltételeit, támogatást, utmutatást kell adni a kis gazdának. Irányítást, jó tanácsot kell adni, a mennyiben szükséges, segítséget is, de mindent az állam nem adhat. Most a székelység a helyes uton van, ezen kell haladni. Ehhez az állam a legnagyobb készséggel igéri és adja a maga támogatását. Itt is felemlíti, hogy az egyes községekben a nép vezetésére hivatott tényezőknél teljes erővel arra kell igyekezni, hogy az államnak ezt a jóindulatu tevékenységét az emberekkel megértessék.

Ezen alkalommal melegen köszöni mindenkinek a kirendeltség támogatását. Tudja, hogy törvényhatóságok, városok, gazdakörök; olvasó-egyletek, szövetkezetek hazafiasan támogatják a székely akciót. Köszöni az ödvözléseket s köszöni, hogy a kiállítás alkalmából megláthatta, mennyit haladt s milyen jó uton van a székelység. Ezentul is a legteljesebb jóindulattal biztositja a székelységet, amelylyel miniszter társai között is állandóan közreműködik az akció sikere érdekében.

Még vasárnap délután megtekintette és megvizsgálta az épülő új méntelepét, majd a vasuti állomáson lévő Háromszékmezei gabonaszövetkezetek közraktárát, onnan Arkosra utazott a társaság br. Szentkereszty Béla turbinás műmalmának megtekintésére, majd visszatérve Sepsiszentgyörgyre a Vöröskereszt Egylet estélyén vett részt Darányi és nagy kísérete. Másnap Gidófalvára ment ki a miniszter, ahol a Gazdaszövetkezet előtt a Székely kirendeltség vezetője Koós Mihály fogadta.

Koós beszédére Darányi a következőket mondta:

Örömmel jöttem ide. Szívem egész melegevel köszönöm a meleg fogadtatást. Legyenek meggyőződve, hogy nemcsak én, hanem mindnyájan, kik idejöttünk, úgy az államtitkár urak, valamint t. képviselőtársaim is, szívünkön viseljük az Önök, a kisemberek, a munkások érdekeit és legyenek meggyőződve, hogy mindnyájan akkor vagyunk legboldogabbak, ha a kis emberek érdekében valamit tehetünk.

Ezután kocsira ült a társaság és Arkosra hajtattott báró Szentkereszty Béla kastélyába, ki a miniszter tiszteletére villásreggelit adott.

A kastélyba vezető faszoros uton a községi tűzoltók, Kolcza Lajos lelkész és a tanítótestület felügyelete alatt az iskolás gyermekek, majd a községi lakosok állottak sorfalat és a minisztert kíséretével együtt lelkesen megéljeneztek.

Hétfőn délbe végre érkezett az indulás perce. Elekes Béla főispán néhány szóval a vármegye nevében bucsút mondott a miniszternek, a ki megköszönte a szives látást és különösen elismerését és köszönését fejezte

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékélők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utócai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszakaszok készíttve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedül forrártára.

hogy a fáradságos munkával és költséges befektetésekkel létesített új szőlők jövedelmezősége biztosítható.

E célból első sorban az okszerű borkezelés terjesztése szükséges, mert míg egyrészt a szőlőfelújítás és szőlőmivelés hazánkban olyan magas színvonalon áll, hogy e tekintetben bármely külföldi bortermelő országgal bátran kiálljunk a versenyt, másrészt tagadhatatlan, hogy a borkezelés pincegazdaság és a borértékesítés terén elmaradtunk. Oda kell tehát törekednünk, hogy abból a kitűnő anyagból, a melyet hazai szőlőink termése szolgáltat, okszerű szüreteléssel és pincekezeléssel minél jobb és értékesebb bort állítsunk elő.

A bor minőségének javítására vonatkozó intézkedések a szüretnél kezdődnek. A szőlőtermés mennyiségére és minőségére, mint tudjuk, az időjárás, elemi csapások, szőlőbetegségek stb. igen nagy befolyással vannak. A minőség javítására azonban sokat tehetünk, ha már a szürettől kezdve okszerűen járunk el. Ugyanazon szőlő meglevő terméséből jobb és értékesebb bort lehet előállítani, ha a szüretelést kellő szakértelemmel és helyesebben végezzük, mint a legtöbb helyen történt, sőt a jobb fajta borsajtók használatával még a mennyiséget is szaporíthatjuk, amennyiben a jobb sajtókkal több mustot lehet a törkölyből kipréselni.

Ennélfogva a helyes szüretelés gyakorlati bemutatása véget a legjobb szüretelési eszközök (szőlőzúzók és bogozó-prések), valamint azok helyes kezelésének megismertetése mellett — vidékenként az állami szakközégek vezetése alatt mintaszürettek tartását határoztam el. Ezen mintaszürettek a gazdasági egyesületekkel, hegyközségekkel s ahol vannak: pince-szövetkezetekkel karöltve és mindenekfelett a közérdek szemelött tartásával évenként felváltva más-más olyan helyen rendezendők, ahol azokra legnagyobb szükség van s ahol legkönnyebben és minél több termelőnek és szőlőkezelőnek nyújtható alkalom arra, hogy a mintaszüreten résztvehessen és a helyes szüretelésre vonatkozó ismereteket gyakorlatilag elsajátíthassa.

A folyó évben tizenegy helyen fog ilyen mintaszüret tartatni még pedig az egri, bihari, diószegi kecskeméti, ménesi nagyenyedi, pozsonyi és tarcsali vincellériskoláknál a pécsváradai állami szőlőtelepen, továbbá Zala, Borsód és Beregvármegyék területén később meghatározandó helyen.

Ezen mintaszürettek megtartása, valamint az ezekkel kapcsolatos gyakorlati oktatás adása az állami szakközégek feladatát képezi.

Ezekkel a teendővel Nagyenyeden az ottani vincellériskola igazgatóságát bízom meg.

Az említett mintaszürettek tartására az ezzel elérni kívánt cél fontosságánál fogva különös súlyt helyezek s ennél fogva felkérem a t. egyesületet, hogy szakközegemet ebbeli feladatának teljesítésében hathatós támogatásban részesíteni s odahatni sziveskedjék, hogy a mintaszüret megtartása a szőlőgazdáknak idejekorán tudomásukra hozassék, s hogy azon minél többen vegyenek részt. Budapest, 1907. évi augusztus hó 28-án. A miniszter megbízásából: *Dobokay Lajos* miniszteri tanácsos.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Állatorvosok szakülése.

„Az Orsz. Magyar Állatorvos Egylet“ erdélyrészi osztálya múlt hó 30-án sepsiszentgyörgyi székelykiállítás megtekintésével kapcsolatosan a vármegyeház termében Jakab László alelnök vezetése mellett szakértekezletet tartott. Az értekezlet első és főtárgya Betegh Lajos m. kir. főállatorvos tanulmánya volt „Az emberi és állati gümőkórról.“

Ezt a terjedelmes és a legújabb tapasztalatokat összefoglaló tanulmányt dr. Benedek Zoltán járási orvos olvasta föl, egyben górcső alatt bemutatván a Betegh Lajos által készített praeparatumokat is, melyek a szerző önálló kutatásain alapuló nézeteit voltak hivatva igazolni.

A felolvasás kapcsán élénk vita indult meg a gümőkórral való fertőződés különböző módjairól, melyekre nézve Betegh tanulmányában azt állítja, hogy embereknel főleg a bélsatornán át állati eredetű tápszerekkel történik. Ugyanigy állatoknál a bélsatornán át történik fertőződés.

A vitát maga a felolvasó kezdte meg, állítván, hogy Beteghnek ezen értekezletéhez sok szó fér, miután másrésztől hírneves tudósok észleletei azt mutatják, hogy a légzőszerveken át is sokszor történik fertőzés, tehát ezidő szerint el kell fogadnunk azt, hogy ez úgy a bélsatornán mint a légzőszerveken át megtörténhetik.

Ezzel szemben Ornstein Lipót m. kir. állatorvos felemlíti a m. kir. állatorvosi főiskolán dr. Márek tanár által végzett belehelteési kísérleteket, melyek szerint a kísérleti állatok által beleheltetett porlasztott festék-szemcsék legfennebb csak a főhőrgutak elágazásáig jutottak a tüdőbe; ebből a tényből helyesnek véli a Betegh nézeteit, t. i. azt, hogy a légzőutakba bármely módon bejutott fertőzőcsírák a csillóhámsejtek által eltávolíthatnak. Mindazonáltal lehetnek véli a légzőutakon át történő fertőzést is, de csak a nyirok edények közreműködésével, a mikor elegendő volna az, ha a fertőző csírák a legközelebbi nyirokcsomóig jutnának.

Ehhez a nézethez hozzá járultak a je-

lenlevő orvosok és maga a felolvasó is. A tudományos színvonalon folyt vita tehát a főkérdésben teljes megegyezésre vezetett a nagyszámban jelen volt emberorvosok és állatorvosok között.

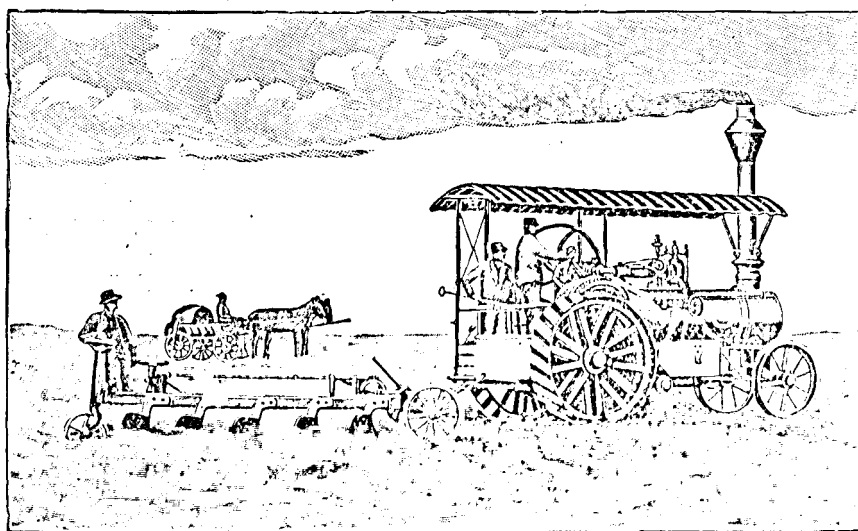
A szakülés második tárgya Ornstein Lipót m. kir. állatorvos felolvasása volt a „Bivalyvesztről és az állatbiztosításról“, melynek kapcsán az állatbiztosításra vonatkozólag részletes javaslatot terjesztett elő és kérte az osztályt, hogy az általa megjelölt alapon az 1888 évi VII. t. cz. módosítása előtt illetékes helyre terjesszen fel indokolt javaslatot.

A szakülés Ornstein javaslatát elfogadta azzal, hogy az osztály választmánya foglalkozzék a kérdéssel és a közelebbi közgyűlésen terjessze elő javaslatát.

A szakértekezlet után a jelenvolt 10 emberorvos, 25 állatorvos és a vendégül megjelent nők, papok, tanárok stb. közös ebédre gyűltek össze, hol az emberorvosoknak és állatorvosoknak az emberi egészségügy érdekében kifejtendő közös működéséről s ennek áldásos voltáról és szükségességéről még tovább folyt a megbeszélés, melyet részünkről örvendetesnek és kiemelendőnek tartunk, miután emlékeztünk szerint ez az első eset, hogy vidéki szakülésen az emberorvosok és állatorvosok közösen tanácskoztak az emberek egészségét és életét óriási mérvben veszélyeztető kórnak, a tuberkulózisnak leküzdéséről, illetőleg gyérítéséről.

Sajnálatos, hogy a gazdák körében nem mutatkozott nagyobb érdeklődés ezen szakértekezlet iránt, mert hiszen az orvosok közös akciója őket, mint állattenyésztőket és mint az állati termékek előállításait első sorban és közvetlenül érinti, az állatbiztosítás pedig minden számító gazdának régi óhajta-

— A komlópiacról. Kolozsvár, 1907. október 1. Külföldi hírek szerint a kontinens minden piacán s termő helyén élénk a forgalom és komlókereskedés. Volt nap Saazban, a mikor 1000 zsák cserélt gazdát, Nürnbergben 1200, a bajor Wolnzachban pár nap alatt 8000 komlózsák adódott el. Az élénk forgalom dacára az árak nem javultak jelentősen, bár igen csendes emelkedés várható, mert az utolsó jelentések szerint Angliában csak féltermés van. Saazban 50 kilonként 130, 120, 90, 70 koronát fizettek minőség szerint, Daubában 60—56, 44 koronát; a Felső-Ausztria Neufeldben 50—60 koronát 50 kilonként. Nürnbergben a komlópiacra még csendesebb a hangulat, a kereskedők a termőhelyeken dolgoznak, 50 kilonként 46—56 márkával. Nállunk a Bácskába még élénk a vásárlás, 100 kilonként 80—100—110 koronán minőség szerint, onnan már 300 mmázsán felül széjjel küldöttek. Segesvárra is érkeztek újabb vevők, de a vásárlásra a lökést egy bánáti nagy sörgyáros adta meg, ki ugyancsak (45—50 frton) árakon vásárolt komlót. Saazi bizonyosunknál egy kevés korai komlóért 150 korona éretett el 100 kilonként. Jelen sorok

UJ! Egygéprendszerű gőzszántás UJ! (egy ölet fogó 7 vasu ekével).
Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák: (ugyanott állandóan üzemben)

Gróf Bethjen Sándor, Marosgece p. Marosludas. 1953
Gróf Mikes Kelemen, Uzon Háromszék.
Dreher-uradalmak, Vál- és Szentlászló, Fejérmegye.
Fejérváry Géza, cs. és k. kamarás, Nagykeszi, Komárommegye, stb. stb.

(Kivánatra az ÖSSZES vevőket felsoroló referencia-jegyzékkel szolgálunk.)

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

Budapest, VI. ker., Váci-ut 19.

írásokor már bizonyára élénkebb a vásárlás az erdélyi részeken s Segesvárt, sajnos azonban, hogy igen sok komlómintá hiányzik a szövethuzati csarnok gyűjteményéből. Saazi bizományba csak szép színű s tömött tobozu termést érdemes most küldeni.

— Az új cselédtörvény folyó évi november hó 1-sején lép életbe. A miniszter kötelességévé teszi a hatóságoknak, hogy hirdetésben hívják fel a cselédeket, hogy idejében váltsák ki cselédkönyvüket, mert november elseje után egy gazda sem fogathat fel cselédet, akinek cselédkönyve, vagy az azt pótló igazoló írása nincs. Minden cseléd azon eljárásságnál megkapja a cselédkönyvét, ahol egy évig lakott s ha az eljárás nem ismerné, két azonossági tanúval kell jelentkeznie; a könyvet ingyen állítják ki, csak egy 30 filléres bélyeget kell beszoigáltatni a könyvre. Minden cselédkönyvben ott lesz az új törvény szövege, hogy a cseléd a törvényt megismerhesse.

— Olcsó halpiac Marosvásárhelytt. A városi tanács tárgyalásokat folytat már régebb idő óta a magyar hal keresk. r.-társasággal, hogy létesítsen halpiacot. A tárgyalások eredményre vezettek s a város 1500 - 2000 korona költséggel egy halcsarnokot épített, ahol a társaság friss, szárított, füstölt és conserv tengeri halait forgalomba hozzák, az ára ezenhalaknak 80—100 fillér között fog váltakozni kilogrammonként.

— Új közsételepek Hunyadmegyében. Albert Elek oláhbretyei körjegyző és társa Sztrigyplop községben közsételepre találtak, melynek használhatóságáról a szakvélemény igen kedvező. A telep kihasználására egy részvény társaság alakítását határozták el.

— Szüret Felsőcsernátonban. A szőlőművelés néhai Molnár Józsiás buzgó kezdeményezése folytán Háromszékvármegyében is terjedni kezd. Martonfalván. Kézdiszékben, Alsó- és Felsőcsernátonban szőlőkertészetet létesítettek. A zord éghajlat dacárameglepő eredménnyel szüretelt Sánta Mihály felsőcsernátoni lakos a napokban. A must 16 fok szesztartalmat mutat, a mi még a híres bortermő vidékeken is kielégítő.

— Őskori vasbánya-telep Kovásznán. Kovásznáról jelenti tudósítónk, hogy a kovásznai határban a „Dobromir“ nevű erdőrészben Kocsis István állami tanító egy ősrégi vasbánya-telep nyomaira akadt. Nevezett területen többfelé hevernek kőzetek és ércek, melyek a bányászat kezdetleges, a történelem előtti kor idejét mutatják. Különben Kovászna egész környéke tele van vasércekkel. Még az 1860. években is volt ott egy vasbánya.

— Nagyiklodi mezőgazdasági bank r. t. céggel új pénztintézet alakult Nagyiklodon. Az alaptőke 50.000 korona. Az alapítók által kinevezett igazgatóság tagjai: Wass Béla gróf főispán, László László orszákviseelő, Csiszér Ákos dr. főügyész, László Gyula földbirtokos, Wachsmann Ede dr. bankigazgató, Montbach Sándor földbirtokos, Fényes Sándor h. vezérigazgató, Gócs Sándor földbirtokos és Rettégi Sándor földbirtokos. A felügyelő-bizottság tagjaivá megválasztottak: Nagy Lajos főszolgabíró, Bogdánfi Gábor földbirtokos, Szappanyos Ágost. n földbirtokos, Czetz Lukács kereskedő és bankpénztáros, Moritz Sándor főkönyvelő.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

A legnagyobb dílmű és első díjjal kitüntetve, hercegi díszlettel stb.

**KOEHLER
KFRIGYES**

kertművész és kertépítő
Kerttechnikai Iroda:

BUDAPEST

VII., Gizella-ut. 15. szám.

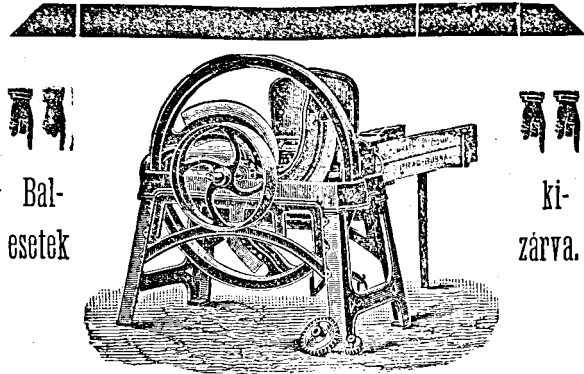
(lakás: VII., Csömör-ut. 46.)

TELEFON: 25-33.

Park, kert stb. tervezése. ki-
vitele stb., stb.

Tajkértészeti képes-útművelő ki-
vételre ingyen is küldelik.

1903.

Bal-
esetek

ki-
zárva.

Minden nagyságban.

Szeckska vágók,

Répa vágók,

1801. VI.

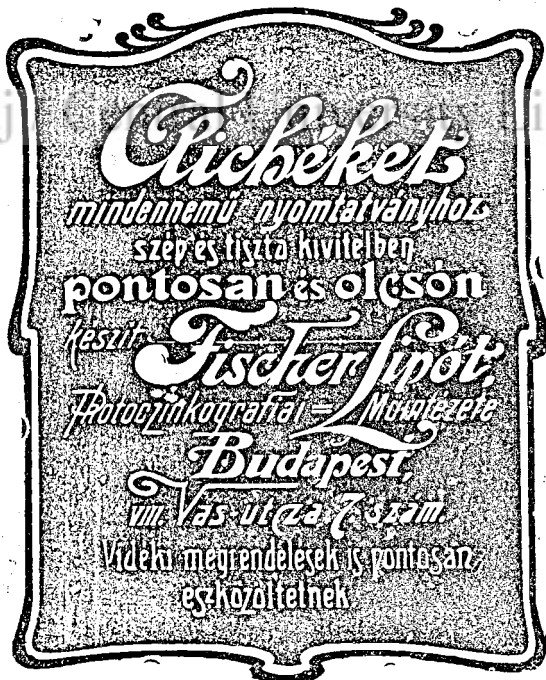
Darálómalmok,

Gőzölőkészülékek.

Kis- és nagybirtok részére.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevél kölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os záloglevelekben.

A Jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ bizalmi férnal adnak véleményyt. 1001

Cs. és kir. 12. hadtest hadbiztosság.

4161. szám.

Értesítő.

A cs. és kir. 12. hadtest körletének csapatai részére való félfinom posztóból való ruházat kikészítésének biztosítása végett, az 1908. évi január 1-től december 31-ig terjedő időre — esetleg hosszabb időre — az 1907. évi október hó 14-én a nagyszebeni cs. és kir. 12. hadtest hadbiztosságnál írásbeli ajánlati tárgyalás fog megtartani.

A pontos feltételeket lehet a csapat-testeknél stb. (ruházat gazdasági testeknél) és a hadtest hadbiztosságnál betekinteni. 1984 I.

K. u. k. Intendanz des 12. Korps.

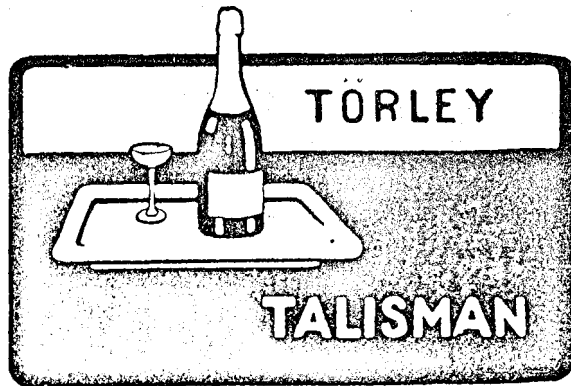
No. 4161.

1984 II.

Aviso.

Behufs Sicherstellung der Konfektionierung der Monturen aus halbfeinem Tuche für die Truppen des Reiches des k. u. k. 12. Korps auf die Zeit vom 1. Jänner bis 31. December 1908. — eventuell längere Zeit — findet am 14. Oktober 1907. bei der k. u. k. Intendanz des 12. Korps in Nagy-Szeben eine schriftliche Offertverhandlung statt.

Die genauen Bedingungen können bei den Truppenkörpern etc. (Monturwirtschaftskörpern) und bei der Korpsintendanz eingesehen werden.

1976

Badacsonyvidéki

finom hegyi borokat kölcsön hordokba szállít:

Balogh Gyula,
bortermelő Balatonhenye.

Árjegyzék ingyen. 1982

Kedvező alkalom! Huzás már október 5-én.

Az árfolyamok esése következtében csekély tőkebefektetéssel

1 és fél millió korona

összegű fő- és mellényereményekre játszhatik évi 3 húzában, ha vesz nálunk egy

Hazai Takarékpénztári sorsjegyet

14 havi részletfizetésnél havi . . .	9.-	korona
16 " " " " " " " " " " " " " " " "	8.-	"
19 " " " " " " " " " " " " " " " "	7.-	"
23 " " " " " " " " " " " " " " " "	6.-	"
28 " " " " " " " " " " " " " " " "	5.-	"

lefizetése mellett, vagy pedig letétjegyre napi árfolyamon 20.- K foglaló ellenében tetszés

1007

Egy sorsjegyre több nyeremény is eshetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaságnál,

Kolozsvárt, Mátyás király tér 7. szám alatt.

szerinti törlesztésre. Az első részlet, vagy a foglaló lefizetése után a sorsjegyek nyereményei a vevőt illetik.

Huzások:

február 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel, június 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel október 5-én, összesen 731.000 K nyereménnyel,

Pénzt nem veszítheti el, mert minden sorsjegy okvetlen nyer legalább 100.- K törlesztő összeget, mely esetben még egy nyereményjegy is adnak 30-40 K értékben, mely nyereményjegy az 1976. évig valamennyi húzáson játszik.

Bárdos és Brachfeld

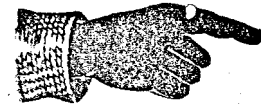
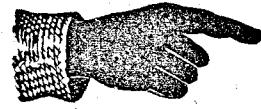
műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-u. 23. sz.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak,

malmok, fűrésztelepek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

1971

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknel számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ugyanők közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

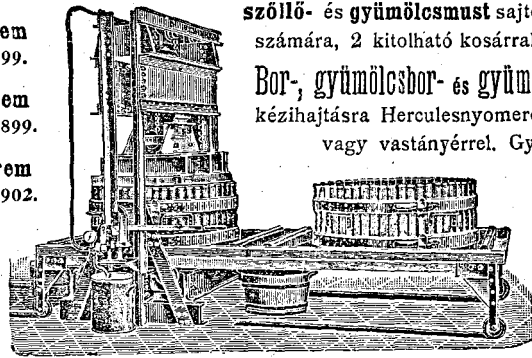
Hydraulikus sajtók

Arany érem Szeged 1899.

Arany érem Budapest 1899.

Arany érem Pozsony 1902.

és sok egyéb legmagasabb kitüntetésekkel

hydraulikus sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézi hajtásra Herculesnyomó-szerkezettel, fa- vagy vastányérral. Gyümölcs- és

szőlő-örlöket, bogozógépeket gyümölcs-aszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA.,
BÉCS, II/1 különlegességi gyár gyümölcserőgépekben.

1931

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek,

Intézői állást keres

Erdélyben

okleveles gazdatiszt. Több évi gyakorlatát Erdélyben és Dunántuli nagy hitbizományi uradalomban szerezte.

== **Allását bármikor elfoglalhatja.** ==

Czím a kiadóhivatalban.

1972

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 66.

És a legújabbak és a legkisebbek.

Locomobil és gőzcsepítőgépek,

szalmakezalók, járgány-csepítőgépek, lámpa-csepítő, tisztító-rosták, fűszelők, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, h. oronok, sorvetőgépek, Pannet h. kapálók, szecsu kavogók, repavógók, szőlőszarvaszók, é. aratók, örlőmalmok, egytamas szőlő-szék, 2- és 3-vasú szék és minden egyéb gazdasági gépek.

1882

Szuperfoszfát-műtrágyákat

a legolcsóbb napi áron szállít a

„KLOTILD“ Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

GÖZEKÉKET,
GŐZ-ÜTIHENGEREKET
1758 és
GŐZ-ÜTIMOZDONYOKAT
a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak
mellett szállit
JOHN FOWLER & Co.
Telefon 42—50 Budapest — Kelenföld a vasútállomással szemben.

FISCHER és TSA NAGYENYED
FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa csemete,
1.000.000 Gyümölcsfa-alany,
1.000.000 Élő sövény csemete
sétányfák, díszcserjék, túlevelű-
fák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőoltvány. Euro-
pai és amerikai sima és gyö-
keres vessző.
Különlegesség: Csemegezőlő-
oltványok.

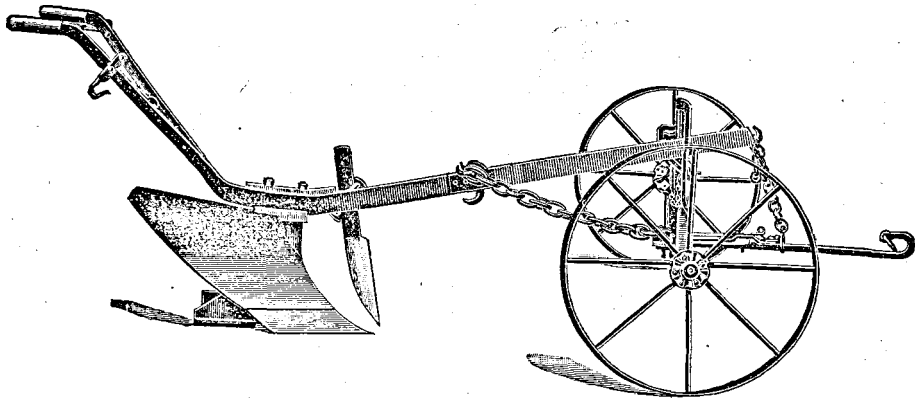
120
kat. hold
mívelési
terület.

30.000
Kiváló szép
beszterczei és boszniai
szilvafa csemete.

Árjegyzék
Ingyen.

1985

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a hírneves és csakis eredeti

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Árjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

BÄCHER-féle acél-ekéket és tégely-acél eketesteket

vásárolja. — A BÄCHER-féle ekék s eketestek kigazdák számára is készülnek és könnyü suly, biztosjárás tartósság tekintetében minden más gyártmányt fölülmulnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekefejek törhetetlen acélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának raktára.

A MELICHAR-féle császári és királyi szabadalmazott „UNIKUM DRILL“ sorvetőgép

nyí gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 20,000-nél több ilyen gép adatott el.

MELICHAR FERENCZ

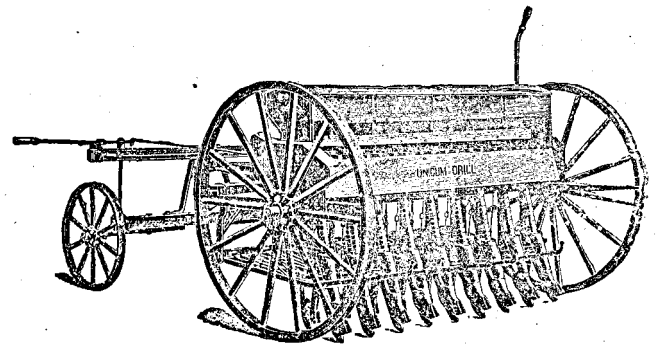
csász. és királyi szabadalmazott vetőgép-gyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68-ik szám. 1910

Ábrás leírással és árjegyzékkel kívánatra ingyen szolgál.

Valódi
muraközi
hidegvérü (nori) igás tenyészlovak
és tenyészcsikók közvetlen a te-
nyésztőktől

való vásárlásánál segédkezéscmet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szivesen küldöm.

I-ső rendű referenciák rendelkezésre állanak.

Cimem:
Hoffmann Lipót
lóvásárló ügynöksége
Csáktoruya (Muraköz).
Sürgőnycim:
Hoffmann Lipót
Csáktornya.

1964

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap	
Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1.970.340.— K.
Fartalékok	764.760.16 „
Összesen:	2.735.104.16 „
1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. „	59.782.26 „
1903. „	109.331.73 „
1904. „	72.438.23 „
1905. „	61.730.60 „
1906. „	39.248.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszint az ember életére különféle módoszatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet felelőse közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1901. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013 **az Igazgatóság.**

Ur! Rezső

sertésbizományos
Budapest, VIII.,
Béerkocsis-
utca 12. Telefon: 97—05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a leg-
magasabb napi árakon értékesít.
1870

Mindennemű

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben **FISCHER-féle**
és legjutányosabban a

szák és ponyvagárban Budapest, Nánor-utca 31-33. sz. szerelhetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltarthatnak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle szák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakücsösüz Intézet. 1896

Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek.